

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 „
Helyben háshoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 „
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

M megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, március 7.

A választási reform és a városok.

(P.) Noha a köteles diszkréción sűrű homálya fedti azt a tájékoztató jelentést, melyet Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a választási reform sarkalatos alapelveiről és azoknak motívumairól a napokban terjesztett a király elé, annyi mégis kiszivárgott, hogy a reform sulypontja, nemzeti szempontból, a kerületek beosztásán fekszik és hogy a miniszter a városi kerületeket szándékozik jelentékenyebb számban szaporítani.

Amikor azonban arról van szó, hogy a kormány a nemzeti szempontot a kerületek beosztásánál akarja biztosítani, ne gondoljon senki arra, hogy valami erőszakos merénylet, valami brutális nép-jogfosztás készül a nemzetiségek ellen. Hagyományos politikája az a magyar nemzetnek, amit a honfoglalás óta mindig állhatatos bölcseséggel követett, hogy idegen ajku honfitársainkat nem elnyomással, hanem testvériséggel és a jogokban való részesítéssel akarta ehez a házához fűzni.

A kerületek új beosztásánál tehát a kormány mindössze egy régi oktalanság és igazságtalanság jóvátételére gondol.

Azt a szembeszökő hibát akarja ugyanis applanálni, hogy az eddigi kerületi beosztás föltétlenül a nemzetiségeknek kedvezett. Tessék csak megnézni például az erdélyi részeket, vagy általában a nemzetiségi perifériákat. Mit látunk? Azt látjuk, hogy számtalan olyan törpe kerület van, ahol néhány száz, tulnyomóan nemzetiségi választó épp olyan képviselő-küldési joggal bír, mint a nagy magyar alföldi városok. S dacára annak, hogy a magyarság számbeli túlsúlyánál fogva, az ország minden tájékán, tehát a nemzetiségi perifériákon is, elég szép számmal van letelepedve, a kerületek beosztásánál a régi rendszer, akár szándékosan, akár fatális véletlenségből, nem törekedett arra, hogy a magyar választóknak módot adjon a nemzetiségi túlzók döntő sulyát mérsékelni vagy paralizálni, úgy hogy ez a mostani kerületi beosztás sok helyen olyan képet mutat, mintha nyelvhatárok szerint készült volna.

Addig, amíg a nemzetiségek passzivitásban voltak, ez a szinte kantonszerű és — a fajmagyar kerületekkel szemben — aránytalan beosztás csak pártpolitikai szempontból birt jelentőséggel, annyiban, amennyiben a nemzetiségi kerületek rendszerint kormánypárti képviselőket küldtek. De mindenesetre magyar embereket küldtek.

Amde most már aktivitásba léptek az összes nemzetiségek; sőt a zászlóbontásuk, az általános szavazati jog behozatalával előreláthatólag még nagyobb és fenyegetőbb arányokat fog ölteni. Ha tehát vétkes könnyelműséggel továbbra is meghagynók a régi igazságtalan és okatlan kerületi beosztást, egész bizonyosra vehetnők, hogy a nemzetiségi fanatikuskok nem tízével-huszával, hanem talán százával tódulnának a magyar parlamentbe, ahol ilyenformán az államfentartó magyar faj nemsokára alig találná honját a házában.

Ezek után minden elfogulatlan embernek — még ha a nemzetiségekhez tartozik is — be kell látnia, hogy amit Andrassy reformja akar: tudniillik a kerületi beosztás ésszerű arányosítását — az valóban elengedhetlen föltétele ennek a korszakalkotó reformnak; mert jogot adni az idegen ajku polgártársaknak arra, hogy vállaltatva munkálkodjanak velünk a közös érdekek előmozdításán, az helyes és emberséges dolog; de fölfegyverezni a kezeket azért, hogy sebeket üthessenek rajtunk, az esztelenség volna.

Nagyon helyes és célszerű módja az erők egyensúlyozásának az, hogy nemcsak a perifériák törpe kerületeiben applanáltassanak az aránytalanságok, hanem

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az erős férfiak.

Irta: Ulférth József.

Az első egy huszárcapitány volt, — mesélte nevetve a szép asszony, — kemény mogorva fickó, aki negyven éve dacára szenvedélyt tudott élesíteni, — a férfiaságával. Mikor már majdnem megnyerte azt a bizonyos forte-t, akkor kénytelen volt tisztelettel átengedni — az ezredesének. Persze aztán egyikük sem részesült benne.

A katonasággal már ekkor végeztem. Elvégre nem bírok teljes jártassággal a sargejokban.

A civilekkel pedig még kevesebbre mentem. Volt egy gyógyszerész, aki iszonyu blaztrt képpel beszélgetett arról, hogy az asszonyok menyire hidegen hagyják őt. Egyszer kissé bizalmasabban szorítottam meg a kezét a szokottnál. Másnap már föbelövással fenyegetőzött, ha nem viszonzom érzelmét. Egy hetven éves bácsi — no arról jobb nem is beszélni. Soh'sem hittem volna addig, hogy vénségére gyerekebb lesz az ember a gyereknél.

Mintegy befejezésül jött azután egy tizenkilenc éves színővendék. Ezért már nem mer-

tem felelősséget vállalni s három nap mulva visszaküldtem — a kedves mamájához.

— Szóval — s itt kissé szenvedélyessé vált a hangja, — torkig vagyok a liaisonokkal, meg az ugynevezett férfikkal. Ma már tizen-nyolc éves korában férfi számba jön a gyerek s talán ez az oka, hogy soh'sem lesz azzá. Igazi férfivá, aki erélyével, ellenmondást nem tűrő akaratával hódítsa meg az asszonyt.

— Engedje meg, asszonyom, hogy kétségbe vonjam állítását. Kegyed próbálhatott sokat, de feltétlen nem mindent. Elvégre azoknak az embereknek is volt szívük. Maga kacérkodott velük és aztán . . . No de hisz a fejleményeket nagyon jól ismeri. Hogy a huszárcapitány vált be leginkább, azon nem lehet csodálkozni. Ismertem egyet közülök, aki végig tudta korbácsolni a lovát, ha az nem a vezényelt tempóban lépett ki s viszont ha meg volt vele elégedve, akkor agyoncsókolgatta. Nekik hivataluk a szelidítés.

De próbálkozzon meg egy olyan emberrel, aki az emberi testben anyagot, a szívben hústömeget lát. A szenvedélyre pedig azt mondja, hogy a vér szeszélyes játéka. En ajánlhatok egy ilyen embert, aki ötven éve dacára sem változtatta meg nézeteit. Aki huszonöt éves orvosi működése alatt negyven oly szeszélyes műtétet

hajtott végre, hogy páciensei kezei között adták ki lelküket. A múlt héten azért habozás nélkül fogott a negyvenegyedikhez. Erről az emberről, jótállok, hogy nem fogja szentimentalizmusával untatni, hanem, ha meg fogja tudni törni azt a kemény kérget, amely az ő közlékenységét veszi védpáncél gyanánt körül, akkor igen érdekes történetet hallhat tőle affelől, hogy milyen érzések tölthetik el a páciensei szívét, amikor lefeküdnek előtte a műtő-asztalra.

A szép asszony szemében fölcillant az érdeklődés jele s felelet helyett megszorította a kezemet.

— Ismertessen meg avval az emberrel.

Két hét mulva az én közvetítéssel házi-orvosa lett az én már öregedő barátocskám a szép asszonynak. A magatartásával meg lehettem elégedve. A szép asszonyról azt tartotta, hogy az egy kiállhatatlan ideges teremtsé, akit, ha engem nem tekintene, azonnal otthagyna, mert nem tűrheti, hogy valaki 500 forint fizetés mellett házi-orvosnak fogadjon egy tanárt s attól aztán azt követelje, hogy őt mulattassa.

Közben azonban beteg lett a szép asszony. Ágyba került s most már nem mmlattatni, hanem gyógyítani kellett. Ez a körülmény nagy változást idézett elő barátomon. Elmaradt a casinóból, amit régebben semmiért sem tett

Vagyok bátor a n. é. közönség szives figyelmét felhívni, hogy Színház-u. 4. szám alatt angol férfi szabóüzletet nyitottam és szolid árak mellett a legelegánsabb öltönyöket készítem. Levelező-lap meghívásra helyben és vidéken dus angol minta gyűjteménnyel azonnal megjelenek, a n. é. közönség szives pártfogásáért esedezve, vagyok kiváló tisztelettel **KISS ISTVAN**, angol uriszabó Színház u. 4. (Adorján palota.)

egyszersmind valahára részesüljenek a jogaikban megrövidített városok megfelelő rekompenciában akként, hogy képviselőik száma szaporíttassék. Mert a városok magyarsága, hazafisága, nagy intellektuális ereje és közgazdasági irányító szerepe minden vitán felül áll; a nemzeti állam ezen hatalmas erőtevényezőinek tehát nemcsak az igazság, hanem a nemzeti politika szempontjából is meg kell adni az ország sorsának intézésére a befolyásnak azt a mértékét, amely őket méltán megilleti.

Ez szolgáltat biztosítékot arra, hogy a nagy átalakulás nem lesz romboló hatású és nem állítja meg az ezeréves magyar állam fejlődését, megszilárdítását. S ebből mi magyarok a legnagyobb önmegtartózkodás mellett sem engedhetünk semmit és többet valóban még a legszilajabb nemzetiségi kapzsiság sem kívánhat tőlünk.

A szétválasztás a harctéren. Egy rendkívül érdekes esetről van alkalmunk megemlékezni. Tudvalevőleg most véres harc folyik a francia kiküldött csapatok s a marakkói bennszülöttek között. Az elválasztási törvény értelmében pedig megszűntek az összes katonai papi állások is, ennek következtében a francia katonák lelki vigasztalók nélkül voltak kénytelenek a harctérre menni. A halálos eshetőségek közvetlen azonban egészen más gondolatok és érzelmek fogják el még azokat is, kik míg a mulató városok sima járdáin lépdegelnek, atheista módra szoktak élni. Ekkor a — halál előtt — az irgalmas Istenért s az ő szolgájáért kiált a különben legérdekesebb lélek is. S midőn a szabadkőmives kormány a szétválasztási törvényt megalkotta, egyéb szempontoktól eltekintve, nem számolt el ezzel a lényeges körülménnyel mely most őt arra kényszeríti, hogy legalább is ebben a tekintet-

ben úgy, ahogy lehet, sebbel-lobbal javítson valamit. A harctéri katonák rövid uton értésére adták vezérő tábornokuknak, hogy ők papok vigasztaló szava és jelenléte nélkül nem képesek teljesíteni azokat a kötelemeket, miket az ország és a köz reájuk ró. Ez üzenet természetesen eljutott a kormány fülébe is, melynek nagy és sok gondot okozott az ügy „sima” elintézése. A stohmann szerepét ez ügyben Grousseau képviselő vállalta magára, ki a franciskánusok tartományfőnökét magánaton rávette arra, hogy őt szerzetest küldjön a harctérre.

Aminthogy nem ez az első eset, hol a szeparáció csődje gyakorlatilag bebizonyul, úgy reméljük, tudjuk és érezzük, hogy az utolsó sem. Megvagyunk győződve, hogy a francia kormányt sok keserű tapasztalás fogja kioktatni arról, hogy minden semmisíthető meg és nélkülözhető a világon, de egy van mégis, mely nélkülözhetetlen: a vallás és az egyház.

Barabás az új pártalakulásról. Ismeretes Barabás Bélának az a nyilatkozata, mely szerint a 48-as és 67-es jelszavakat el kell vetni és új pártot keil alakítani. Barabás most újból, bővebben kifejti ezt a vélekedését

— Támogatni kell — mondotta — egy olyan alakulandó pártterveket, amelynek elsősorban ragaszkodni kell magához az élethez és különösen gazdasági alapokra kell fektetni a jövő fejlődését. Ami magunkat az elveket és törekvéseket illeti, ezeket természetesen az új párt keretében kell megvalósítani, mert régi cégek, akármilyen nemesek az eszmék, elkapnak, lejártak magukat. Ezeket ma már érvényesíteni nem lehet. De más fontos teendő is vár a nemzet sorsát intéző férfiakra és az, hogy tömörítsék az embereket tekintet nélkül a pártállásukra. Egyesítsék azokat, akik hazájukért igazán tenni akarnak. Ismétlem, hogy nem azt mondtam, hogy el kell vetni a 48-as alapot. Ellenkezőleg erős, egységes párt keretében jobban megvalósíthatók a 48-as elvek, amelyeknek végcélja Magyarország állami, politikai és gazdasági önállósága.

— Felveendők-e az új pártba a szabadelvűek?

— Fel lehet venni őket — felelte Barabás Béla. — Csak az a fő, hogy ezek is Magyarország önállóságáért harcoljanak.

— Nem veszi a képviselő ur kezébe a vezetést?

— Nem. Vezérszerepre sohasem vágytam. Most már 48-asok és 67-esek egyaránt foglalkoznak ezzel a gondolattal, aminek bizonyítékául ma mindkét párt köréből gratuláltak sokan tervemhez és akhos, hogy azt ilyen merészen kidobtam. Nem elvet, hanem csak taktikát akarok változtatni. Taktikát gyakorlati alapon. Ezt egyszer már megcsináltam a jelenlegi kiegyezésnél. Nem szóltam senkinek mert ha valamely dolgot jobbra vernek, az fuecsba megy. Igaz, hogy kockáztatom egész politikai multam és hazaárulónak bélyegeznek, de a jövő bizonyára igazolni fog.

Ezt méltán remélheti Barabás.

Főszolgabíróból — főispán. A király Spilka Antal Csanádvármegyei járási főszolgabíró Hódmezővásárhely törvényhatósági joggal felruházott város főispánjává nevezte ki.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, márc 7.

Elnök: Fusth Gyula.

Az ülés tíz órakor kezdődik. Jegyzőkönyv-hitelesítés után a kérvényi és mentelmi bizottság előadói kérik a bizottsági jelentések ki nyomtatását és szétosztását.

Napirend előtt Lengyel Zoltán szólal fel és azt vitatja, hogy a házszabályokat is általános és pontonkénti részletes vita tárgyává kell tenni. Nagy a zavar akörül is, — mondotta — hogy tulajdonképpen melyik javaslatot fogja a Ház tárgyalni, a Nagy Emil eredeti, vagy módosított indítványát-e, vagy pedig a Mérey Lajos indítványát?

Az elnök megnyugtatta Lengyelt. A Ház

volna meg. A szép asszonyról pedig nem volt semmi véleménye, hanem annál sürűbben látogatott hozzá.

Egyszer a kapuban találkoztam vele s együtt mentünk föl. Láthatólag zavarban volt s öt perc múlva már távozott.

Nem állhattam meg, hogy meg ne kérdezzem a szép asszonyt.

— Ugyan, vallja be, hogy csalódott ebben az emberben Majdnem fél éve, hogy megismer tettem vele s úgy látszik, nem igen tudott többre menni vele — az öt percnél.

A szép asszony kacagott szivből s olyan egészségesen, hogy kételkednem kellett a beteg voltában.

— Lássá, most megfeledeztem a szerepemről. Hiszen nekem betegnek kell lennem, mert egy híres professor állapította meg rólam, hogy az vagyok. Állandóan magas hőmérsék, tulságos étvágy, mind igen aggasztó tünetek. Legalább így magyarázza nekem az én jó öreg tanárom — s itt újból elkezdett kacagni.

— Képzeldök, — feleltem kissé ingerülten. Nagyon sokan megpróbálták már, hogy elbolondítsák, — sokkal fiatalabb korában — a fejét. Aligha hiszem, hogy ez most sikerült volna kegyednek.

— No, ne haragudjon oly nagyon, kérlelt,

mintegy engesztelve a szép asszony. Hiszen én nem mondtam semmi rosszat, a barátjáról. Látja, hogy milyen engedelmes vagyok s már egy hete itt fekszem az ágyban, csak azért, mert ő szükségét látja ennek.

— De ha maga nem beteg, hát miért boldogit nem létező tünetekkel egy ilyen öreg tudóst, aki talán éppen azért nem tudja magát feltalálni, mert a kegyed által képzelt, kiszinezett bajokat nem képes konstatálni.

— Hallgasson meg, mielőtt elítélne. Körübelül egy hete annak, hogy kissé meghűlvén, rosszul lettem s elhittam a mi öreg barátunkat. Megvizsgált s azóta nem ismerek reá. Már másnap föl akartam kelni, de nem engedett. Hát ki a hibás ebben a dologban? En-e, a gyöngének vallott asszony, vagy pedig az őn által ajánlott erős férfi, aki számtalanszor végignézte, hogy a halál ő előtte kaszálja le áldozatait. Föltehető-e egy ilyen emberről, hogy csalódott volna? Legjobb lesz, ha megnyugszunk abban, hogy én beteg vagyok, míg ő az ellenkezőjét nem látja jónak. Veszélyes lehet az a betegség, amit ő konstatált, hisz annyi receptet írt, hogy már szinte nincs hely az emlékkönyvemben, ahová távozása után fölragasztom azokat. Egy tanár, aki receptekben ad kifejezést szíve érzelmeinek.

Csak azután maradna meg legalább a — recepteknél.

— Kedvetlenül vállat vontam, mire engesztelő fordult felém.

— No hagyjuk a vitatkozást. Tartson inkább velem a tizórainál. Majd elvállik később, hogy kinek lesz igaza.

— A tizórai aztán eloszlatta minden kéte lyemet. A tulnag étvágyat én is konstatáltam, de egyszersmind meggyőződtem általa, hogy a szép asszony egészségesebb, mint volt valaha. Gyönyörű csipke-pongylójában úgy nézett ki, mint a viruló tavasz s ily állapotban nagyon nehéz lett volna róla betegségi diagnózist megállapítani.

Egy óra múlva nekiindultam a városnak, hogy felkeressem barátomat. Sehol sem találtam. Kaszinóban, pártkörben egy hét óta nem látták sehol. Bizonyosan nagyon el van foglalva beégeivel — jelentette tisztelettel a szolgálta pártkörben. A kegyelmes ur is már többször kérdezősködött utána.

Végre lesben álltam a szép asszony kapujában s 6 órakor tényleg sikerült megcsipnem, amint ki akart surranni az utcára.

— Csakhogy végre megtaláltalak — mondtam karonfogva. Sürgős beszédem van veled. Nem akarok ugyan beleavatkozni belügyeidbe

MEGNYILT! Tibor és Sándor

női divat, fehérnemű és rövidáru különlegességek áruháza

Szolid szabott árak! Figyelmes kiszolgálás!

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut, Bazár-éptület.

előtt a Nagy Emil módosított indítványa van, amelyhez mindenkinek módjában van hozzászólni.

A házszabálymódosítás.

Supilo Ferenc magyarul beszél a házszabály-revizió ellen. Mint a horvát képviselőház delegátusa.

Felkiáltások: Itt nincsenek delegátusok.

Supilo tiltakozik a házszabálymódosítás ellen. Ez a javaslat őket teljesen lehetetlenné teszi itt a Házban, hiszen akkor ez a Ház egy exclusiv magyar parlamentté lesz.

Felkiáltások: Nem is közös.

Supilo: A revízió megakadályoz bennünket majd abban, hogy a horvát érdekeket sértő törvények hozását lehetetlenné tegyük. A tulajdonmajoritással szemben nem fog bennünket semmi sem védeni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Mi a horvát képviselőkkel együtt működünk közre a törvények meghozásánál. A felszólaló képviselő azonban úgy tüntette fel a magyar képviselőházat, mintha annak határozatait még a horvát országgyűlésnek felül kellene bíráltni. Hiszen ezzel a magyar országgyűlés alá volna rendelve a horvát képviselőháznak.

Felkiáltások: Hallatlan pimaszság!

Wekerle miniszterelnök: Minden erőnkkel lehetetlenné kell tennünk az ilyen vakmerő kijelentéseket, amelyek államjogi intézményekkel homlokegyenest ellenkeznek.

Blaho Pál: Ugron, Barabás és Polónyi régebbi beszédeiből bizonyítja, hogy az obstrukciónak nálunk nemzeti jelentősége van. A javaslatot nem fogadja el.

Supilo Ferenc személyes megtámadtatás címén szól és visszautasítja a miniszterelnök azon kijelentéseit, mintha ő a magyar közjoggal ellentétes felfogást akart volna hirdetni.

Roics Milán horvátul beszél.

Az elnök öt perc szünetet ad.

Szünet után *Návay* Lajos foglalja el az elnöki széket.

Mikszits Jása szerb nemzetiségi a javaslatot nem fogadja el.

Vajda Sándor román nemzetiségi beszéde elején a nemzetiségi és a horvátok kivételével az összes képviselők tüntetőleg kivonulnak az ülésteremből.

— A javaslat a nemzetiségi ellen irányul. Ma-holnap azonban már a ma többségben levők ellen irányulhat. Párbuszamat von a magyar és angol parlament házszabályai között. Az angol parlamentben is volt házszabály-revizió, de előbb megcsinálták a kiterjesztett választói jogot. A házszabályok revíziójának ilyen módja ellen neki nem lett volna kifogása. A mostani revízió ellen azonban a legelkeseredettebb küzdelmet fogja kifejteni.

Vajda után *Lukács* László nemzetiség szót a javaslat ellen. Ezután interpellációk.

Nagy Dezső interpellált elsőnek a lakásdrágaság ügyében. Nagy tetszés közt azt kívánta, hogy a magánházakban levő iskolákat helyezték új középületekbe és így sok lakás felszabadul.

Utána *Brediceanu* Koriolán interpellált temesmegyei dolgokban.

Az ülés véget ért.

A városi vasut nyilatkozata.

A fürdő vasut ügyében.

Lassankint kitavasodik a fürdő vasut építése ma sincs előbbre, mint hónapokkal ezelőtt, mikor még reméltük, hogy a tavasz meghozza a rég várt és rég nélkülözött vasut építést. Es nem az engedményeseken mulik, hogy a vasut ügye még mindég stagnál, hanem abban, hogy a rivális vállalat újabb és újabb akadályokat gördít eléje a város közigazgatásában sem istápolják s kezelik olyan jóakarattal ezt a fontos kérdést, mint amennyire éppen a közönség érdekében méltán elvárhatnánk.

Nem volna kifogásunk az ellen, ha a városi

vasut akadályokat gördítene a fürdő vasut engedményeseinek törekvése ellen, ha nála látnánk az erős elhatározást, hogy létesíti a fürdő vasutat, de éppen ellenkezőleg, nyíltan hirdeti, hogy ő nem építi azt. Tehát Nagyvárad város közönségének érdeke ellen cselekszik, mikor igyekszik megakadályozni, hogy más se építse ki a gyors és olcsó forgalmi eszközt Nagyvárad és a fürdők között.

A fürdővasut engedményeseivel kötött szerződést, műszaki leírást és terveket, a villamos szerződés 2. § a értelmében közölte Nagyvárad városa a városi vasutal, hogy 60 nap alatt nyilatkozzék, hajlandó-e ő, elsőbbségi jogánál fogva, ugyanolyan feltételek mellett a fürdő vasutat, illetve ennek Nagyvárad területére eső vonalrészét kiépíteni.

A városi vasut most adta be terjedelmes nyilatkozatát a városhoz. De ez sem egyenes válasz arra, amire a város a szerződés alapján egyenesen felhívta.

Most az áttett szerződést vagy alá kellett volna írnia, hogy azt elfogadja, vagy kijelentenie, hogy azt nem fogadja el s akkor a városnak szabad keze van a terület-használatra vonatkozólag.

Ezt nem tették, hanem hosszú beadványban újból kerülgetik a kérdést s módokat, feltételekkel odázzák el az egyenes nyilatkozatot.

Ilyen formán, de meg azért is, mert a szerződést nem irták alá, ha a város komolyan veszi a kérdést, most már olybá kell tekinteni a nyilatkozatot, hogy az építésre, ugyanolyan feltételek mellett nem reflektál a városi vasut.

Ami azon részt illeti, hogy a belényesi vasutvonal lenne átalakítva villamos üzemre is, Jármai dacára alig hisszük, hogy keresztülvihető, mert a belényesi vasut mindjobban fejlődő teherforgalmával ez aligha egyeztethető össze.

A városi vasut tegnap beadott nyilatkozatát azzal kezdi, hogy a közösen használandó városi vasut vonalakra kellene megállapodni a

de azért mégis kötelességemnek tartom egyet-mást megemlíteni, amiből aztán tanulságot meríthetsz. A szép asszonyról van szó.

Kedvetlenül elfordította a fejét.

— Veszélyes, szünni nem akaró lán, — mormogta fogai között. Igazán nem tudom, mit tévő legyek vele. Etvágya is tulságosan fokozott, míg majd teljes étvágytalanságba megy át. Nagyon aggasztó tünetek.

— Amelyek azonban azonnal elveszik komolyabb jellegüket, amint megtudod eredetüket. S itt elmondtam mindent. A vitatkozást, mely a szép asszonnyal lefolyt. Hogy nevette ki elvakultságáért háta mögött a saját páciense s kértem, ne engedjen magával oly veszélyes játékot űzni.

— Mogorva egykedvűséggel vette szavaimat. Elfoglaltságára való hivatkozással kért, hogy bocsássak meg, de most nem ér rá, súlyos beteget kell meglátogatnia.

Nem tartóztathattam tovább, de elhatároztam, hogy bizonyosságot szerzek neki s megmentem a fenyegető veszedelemtől.

— Másnap újra fölmentem a szép asszonyhoz. Kevéssel tíz óra előtt jött a szokott vizitre. Hidegen köszöntött s aztán meg kért, hogy vonuljak át a másik szobába, míg megvizsgálja a beteget. A félig nyitva hagyott ajtón keresztül

behallatszott a szép asszony mély lélegzetvétele, s kevéssel utána az én öreg barátom mormogása.

— Veszélyes, szünni nem akaró lán.

Bántott a komédia. Fölkeltem s bevitettem magammal a szalón-asztalról a szép asszony emlékkönyvét.

— Talán jobb lenne mindjárt ide beírni a rendelést. Legalább nem kellene utólag ide beragasztgatni.

Láthatólag meghökkent. De csak egy pillanatra. A másikban már a szép asszony felé fordult.

— Lásna, milyen gondatlan — mondá szemrehányólag. De nem fog ki rajtam. Ezentul magam fogom beadni az orvosságot.

Ekkora naivságra nem voltam elkészülve egy egyetemi tanár részéről. Utóvégre én megtettem kötelességemet. Még csak abban biztam, hogy a szép asszony és . . . Talán jóra fordul minden.

Jó ideig nem mentem föl a szép asszonyhoz. A multkor azonban nem állhattam meg s föllátogattam hozzá.

— No várjon, maga csunya ember. Hát illett engem úgy elárulni. Szegény professzor. Alig tudtam később megbékíteni — a receptjeiért.

— Hogyan, hát még mindig . . .

— Legyen nyugodt, már nem. Annak is maga volt az oka. Hogy ne haragudjon, hát kénytelen voltam kissé . . .

. . . Jobban kacérkodni vele, — vágtam közbe. Lásna, ez nem volt szép magától.

— Vegye úgy, ha akarja. Szóval, az én öregedő barátom még jobban visszanyerte azt a bizonyos bátárságot, amelyet Ön szerint a műtő-asztalnál szerzett magának és, — na mit gondol, mi lett a vége a mesének?

— Talán csak nem . . .

— De igen. Megkérte a — kezemet.

— Es maga? Csak nem tette boldogtalanná azt a szegény embert? Hiszen már oly sok hasonló eset végződött boldogsággal.

— Nem, kedves barátom. Az én nyereségemet nem cserélem föl az Ön által ajánlott boldogsággal.

— De hát mi lett a barátommal, — kérdém aggódva. Remélem, nem utasította el végleg, ha már annyira nekítüzelte.

— A barátjával — s itt elkezdett a szép asszony kacagni, úgy, hogy nekem a szivemet járta át ez a nevetés, — hát mit tehettem volna? Ugyanazt, mit a szini növendékkel.

— Hazaküldtem a mamájához.

S újra fölhangzott csengő kacagása.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre megérkeztek az eddig még nem létezett valódi angol- és skót gyapjuszövet különlegességek és a legújabb flanel, selyem és spárgamellényeim, melyek az igen tisztelt vevőimnek rendelkezésére van felhalmozva.

Kitünő tisztelettel
GELBERG A. férfi uri-dívat szabó
Beöthy Ödön-utca 10. szám.

fürdő vasut tervezőivel, akit erre a miniszter fel is hívott, vagyis a peage-szerződést kellene megkötöni a Szent-László-tér és Gilányi-sori vonalra. Azonban Hankovits és társa erre nézve nem nyilatkoznak.

A városi vasut hajlandó a peage-jog kérdését békésen elintézni, hogy a vasut építési szabályok kikötéseinek megfelelően döntsön a miniszter a peage-jog kérdése felett.

Kijelenti, hogy a szerződésben kikötött előjogával élve, kész a helyi vonalat kiépíteni úgy a fürdővasut, valamint a helyi forgalom céljaira. Kész továbbá Hankovits Ferenc és társával egyezsége lépni, hogy az általa kiépítendő városi vonalon átszállás nélkül lehessen a fürdőbe közlekedni. Hajlandók továbbá a fürdőbe vagy vissza jövő minden egyes személyt 10 fillérért a Gilányi-utca végéig vagy vissza szállítani.

Az azonban határozottan kijelentik, hogy a fürdővasutnak a helyi forgalom lebonyolítását nem engedik meg, mert ez az ő joguk.

Azonban, hogy előzékenységet kimutassa, hajlandó a Szent László-térről a Gilányi-utca végéig terjedő vasutvonal kiépítését Hankovits Ferenc és társának átengedni, azon szigorú kikötés mellett, hogy a vonalon helyi forgalmat nem szabad közvetíteni, továbbá hogy Hankovits Ferenc és társa két év alatt köteles a vasutvonalat kiépíteni.

A fürdővasutnak a városon kívüli vonalrész kiépítésére vonatkozólag nem nyilatkozik, mert a terveket, feltételeket nem közölték vele, különben a külső vonalrész kiépítésére nem vállalkozik.

Valószínűleg ijesztésképpen felemlíti a városi vasut r. t. nyilatkozatában még, hogy a fürdővasut kérdésének megoldását tanulmányozzák a tárgyalásokat folytatnak a belényesi vasutársasággal az iránt, hogy a belényesi vasutvonalat villamos üzemre átalakítsák. Ha ez keresztülvihető, még áldozatok árán is megoldja.

A nagyváradai állami tisztviselők lakbérpótléka.

Küldöttség a miniszterelnöknél.

Nagyvárad, március 7.

Mindnyájan ismerjük azt a szomorú csalódást, mely a nagyváradai állami tisztviselőket érte azzal, hogy február 1-én nem kapták meg ezt a magasabb lakbérpótléket, amelyre Wekerle Sándor ígérete folytán és Szokoly Tamás városunk buzgó képviselőjének közbenjárása után méltán számítottak. Zágráb, Kassa, Temesvár, Brassó és Kolozsvár állami tisztviselői már február 1-én megkapták a magasabb lakbérpótléket, míg a többi városok, köztük Nagyvárad állami tisztviselőit a pénzügyi kormányzat minden jóakarata dacára is kénytelen volt kirekeszteni egyelőre e kedvezményből az ország pénzügyi helyzetére való tekintettel és fedezet hiányában.

A megcsalatozás megmozdította a nagyváradai állami tisztviselők karát is és érdekükben állást foglalt Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága is. Maguk a tisztviselők memorandumot dolgoztak ki és február 16-án tartott gyűlésükön elhatározták, hogy a memorandumot küldöttség útján fogják a pénzügyi kormány elé terjeszteni.

A küldöttség ma járt el megbízatásában Budapesten mondhatni teljes eredménnyel,

mert úgy a miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, valamint a pénzügyi államtitkárok méltányolták a nagyváradai állami tisztviselőknek a magasabb lakbérpótlékre irányuló kérését és megígérték teljes jóindulatukat, úgy hogy szinte biztos kilátás van reá, hogy még ez év június havában a nagyváradai tisztviselők is részesei lesznek a magasabb lakbérpótlék kedvezményének.

A küldöttség eljárásáról részletes tudósításunk a következő:

A nagyváradai állami tisztviselők február 16-án tartott népes gyűlésükön elhatározták, hogy memorandumban fordulnak a pénzügyi kormányzathoz, hogy még ez évben sorozza be Nagyvárad városát is a magasabb lakbérpótléket élvező városok sorába. A memorandum átnyújtását Wekerle Sándor miniszterelnökök küldöttség útján határozta eszközölni és a küldöttség tagjait felkérte Glac Antal főispánt, Rimmler Károly polgármestert, Bary József törvényeséki elnököt, Papp Miklós pénzügyigazgatót és Siket Traján posta- és távirtdigazgatót, akik a bizalmat el is fogadták.

A küldöttség mára tervezte, hogy megbízatását teljesíti. E végből még kedden délután felkereste Szokoly Tamás orsz. képviselőt és kérte, hogy készítse elő Wekerlénél a küldöttség fogadását. Szokoly ígéretéhez képest másnap felutazott Budapestre és beszélt Wekerlével. A miniszterelnök eleinte feleslegesnek tartotta a küldöttség tagjainak költségeit és fáradozását, miután a küldöttségnek sem mondhatott egyebet, mint amit már ez ügyben városunk országgyűlési képviselőjének mondott, mégis utóbb Szokoly Tamás meggyőző kérésére engedett és megígérte, hogy szombaton fogadni fogja a képviselőházban a küldöttséget.

A nagyváradai tisztviselők háromtagú küldöttsége: Papp Miklós, Bary József és Siket Traján a képviselőnk értesítése folytán szombaton fel is utaztak Budapestre és délelőtt fél-tizenegykor megjelentek a képviselőházban, ahol Szokoly Tamás egyelőre a képviselők karzatán helyezte el őket. Glac Antal főispán és Rimmler Károly polgármester nem vettek részt a küldöttségben. Szokoly Tamás egyúttal az összes biharmegyei képviselőknek is tudtára adta a küldöttség fogadásának idejét.

A Házban Wekerle ép akkor el volt foglalva és Supilót oktatta ki a magyar parlament mivoltáról. Hogy befejezte beszédét, Szokoly Tamás tudtára adta, hogy a jelzett küldöttség várja, hogy a miniszterelnök fogadja.

Wekerle nyomban rendelkezésre állott és a képviselőház folyosóján Szokoly Tamás vezetésével a miniszterelnök elé járult a küldöttség.

Szokoly néhány rövid szó kíséretében bemutatva Wekerlénél a küldöttség tagjait és jóindulatába ajánlotta az ügyet, melynek érdekében jöttek. Wekerle sürgős elfoglaltsága miatt Bary József tolmácsoló szavait megszakitva a küldöttség tagjainak ezeket válaszolta:

— Kérem, én már ismerem nagyon jó az ügyet, melyben hozzám fáradtak. Önöknek sem mondhatok többet, mint amit már képviselőjüknél e tárgyban elmondtam. Már a múlt esztendőben szándékom volt Nagyvárad állami tisztviselőit is, akiknek helyzetét én méltányolom, a magasabb lakbérpótlékban részesíteni, azonban fedezet hiányában ez legnagyobb sajnálatomra nem sikerült. Azonban azt hiszem, hogy 1908. június havában már abban a helyzetben leszek, hogy Nagyváradot is a magasabb lakbérpótléket élvező városok sorába emel-

helem. En hajlandó vagyok teljesíteni méltányos kívánságukat, csak engedjenek nekem alkalmat arra, hogy az anyagi fedezetet is megtaláljam.

Bary József itt közbeszólt és röviden jelezte a tisztviselők kívánságát.

Wekerle Sándor megnyugtatta a küldöttséget és biztosította a legmesszebb menő jóindulattal és kilátással helyezte, hogy minden lehető megtesz, csak hogy kívánságuk még ez évben teljesedésbe menjen. Azután átvette a memorandumot és a horvát helyzet megbeszélésére eltávozott.

A fogadtatás a miniszterelnök részéről a lehető legmelegebb volt és a küldöttség teljes meglepéssel vette a miniszterelnök nyilatkozatát. A küldöttség fogadásánál Szokoly Tamáson kívül még Lukács László, a belényesi követ volt jelen. A többi biharmegyei képviselő azonban, mivel a horvát megbeszélések miatt a fogadás a jelzett időnél hamarabb történt, a fogadás után érkezett a Házba és így nem lehettek jelen.

A miniszterelnök fogadása után Szokoly Tamás és a küldöttség tagjai a pénzügyminiszteriumba hajtottak, ahol elsősorban Déry Zoltán államtitkárnál tisztelegtek, aki szintén kegyesen fogadta a nagyváradai tisztviselők küldöttségét és ügyük legmesszebbmenő támogatását megígérte a miniszternél.

A küldöttség végre Popovics Sándor államtitkárt is felkereste, aki szintén a legnagyobb jóindulattal biztosította a küldöttséget.

A nagyváradai tisztviselők igazságos és méltányos ügye tehát a legjobb úton halad a megvalósulás felé. Az a páratlan jóindulat és meleg rokonszenv, melyet a küldöttség úgy a miniszterelnök, mint az államtitkárok részéről tapasztalt, a legnagyobb meglepéssel és igazságos kérelmük mielőbbi megvalósulásának reményével töltötte el a küldöttség tagjait, akik hálásan ismerték el és köszönték meg városunk országgyűlési képviselőjének, Szokoly Tamásnak azt az ügybuzgalmat és lankadatlan érdeklődést, amelyet ügyük iránt úgy a múltban, mint tegnap is állandóan tanusított. A miniszterelnök és államtitkárok szavaiból a küldöttség tagjai közvetlenül meggyőződhetek, hogy ha valaki, Szokoly Tamás az, aki soha fáradságot nem sajnál, mihelyt valamiben a város polgárainak érdekeit kell hathatósan képviselni.

Becsapott gazdák.

A járatlan vidéki embereket szemelik ki legszívesebben a nép kizsákmányolói. Itt mindég szerencsésen működnek, mert a nép nagy része még járatlan és romlatlan. Ezekkel természetesen kényők kedvük szerint jár el a faluról-falura járó szélhámos, akinek legegyszerűbb fogására is csak úgy öntik a keservesen keresett pénzüket.

Legujabban a nagyszalontai járás egy közösségében járt egy ilyen szélhámos és talán egy egész évi megélhetéshez szükséges pénzt összeszecsalt. A tettét még ez id-ig nem sikerült elfogni, de a csendőrség már nyomában van a legközelebb valószínűleg megfogja zavarni a keresetből való nyugodt élésben.

A legujabb szélhámoságról nagyszalontai tudósítónk a következőket jelenti:

Feketelőt községében a múlt hóban meg-

Az Érmelléki Kereskedelmi Részvénytársaság
borkiviteli osztálya ajánlja tisztán kezelt hegyi borait.

jelent egy elegáns jöltáplált ember. Az elegáns ember általános feltűnést keltett, különösen akkor mikor minden háztulajdonoshoz és csak egy kicsit is jobb módu egyénhez beállított. Ez a feltűnés csakhamar rokonszenvé változott, mert az elegáns ember megkérdezte mindenütt, hogy kinek mennyi pénzre van szüksége.

A gazdák nagyon megörültek, mert ma mindenkinek pénzre van szüksége elsősorban. Az elegáns ember nem ismert határt. Gavallér volt. Akinek 1000 koronára volt szüksége, megállapította, hogy 2000 korona jobb lesz. Tehette, nem került semmibe. Ő pedig, mint a nagyszalontai takarékpénztár — állítólagos — kiküldöttje meg éppen tehette, mert a szalontai takaréki jó garancia.

Az egész falut végigjárta az elegáns ember, minden embertől, akinek pénzre volt szüksége 10—20 koronát kért költségekre. Távoztába aztán a falu végén belenevetett a világba s megindult újabb talajt keresni a manipulációinak.

A feketetőtiaknak nagyon szükséges volt a pénz, de csak vártak türelemmel, majd összekaptak, hogy miért is kértek olyan sokan, most azért nem tudják folyósítani. Végre is elég volt a türelemből s a gazdák megjelentek a nagyszalontai takarékpénztárban és kérték a pénzüket.

A nagyszalontai takarékpénztár természetesen legkevesebbet tudott az esetről. Mivel a pénzkeresők egyre többen jelentkeztek, végre is küldték a feleket a nagyszalontai csendőrségre.

A nagyszalontai csendőrség összeírta a pénzkereső gazdákat és ezután felvilágosította őket, hogy a pénz az nincs, mert az az elegáns úr becsapta őket. A szegény feketetőtiak végre is kénytelenek voltak csalódottan hazamenni.

A csendőrség most szigorú nyomozást indított meg a csaló után. Ez ideig még nem sikerült elfogni az elegáns csalót, de olyan adatokkal rendelkezik, hogy pár nap alatt kézrekerül a pénzágens.

UJDONSÁGOK.

Somogyi Károly a ravatalon.

Nyomdautcai lakásán ravatalon fekszik Somogyi Károly; a ravatal mellett szebbnél-szebb koszorúk özöne. A nagyváradai színtársulat hatalmas kosszoruján kívül külön küldött koszorút Erdélyi Miklós színiigazgató, továbbá a zenekar, a műszaki, valamint a nézőtérre beosztott személyzet. Aradról koszorút rendelt Szendrei Mihály színiigazgató is. A temetési szertartás hétfőn délelőtt 10 órakor kezdődik a Nyomdautca 4. sz. a. lévő gyászszobánál és itt a színházi énekkar adja elő a gyászszertartás énekeit, majd Fehér Gyula mond beszédet. Innen a menet a színház elé indul. A színház előtt leteszik a koporsót és Erdélyi Miklós igazgató, az elhunytak előbbi éveken át igazi jobb kezű, majd méltó utódja, mond fölötté bucsubeszédet. Az énekkar gyászénekeket ad elő, a zenekar pedig Beethoven gyászindulóját játssza. A halottat az olasz-i temetőben helyezik örök nyugalomra, ahol cigányzenekar fogja játszani Somogyi kedvenc dalait.

A színiigazgató részvéte.

Somogyi Károly színiigazgató elhunytá alkalmából Nagyvárad város színiigazgató bizottsága tegnap ülést tartott, a bizottság részvételének mikénti kifejezése tárgyában.

Messey Mihály elnöklete alatt jelen voltak: Rimler Károly, Harmathy Károly, dr. Moskovits József, Gerő Armin, dr. Kurländer Ede, Erdélyi Miklós színiigazgató és Juricskay Barna jegyző.

Messey Mihály kegyeletes szép szavakban

hozta tudomására Somogyi Károly színiigazgató halálát. Rámutat arra a nemes törekvésre, amelyet az elhunyt a magyar színiügy érdekében kifejtett s arra a buzgó munkálkodásra, amelyvel a színiéletet 40 évnél tovább szolgálta. Teljesen megalapozva, könyező szemekkel indítványozza, hogy elismerését, az elhunyt iránti kegyeletes részvétét a bizottság jegyzőkönyvében fejezze ki, koszorút helyezzen a ravatalra; a temetésen a bizottság tagjai testületileg vegyenek részt és a bizottság fájdalmas részvétét átiratban hozza az özvegy tudomására.

A bizottság az elnök indítványát egyhangulag elfogadta.

* **Személyi hírek.** Szokoly Tamás, városunk országgyűlési képviselője tegnap az esti gyorsvonattal Budapestre hazaérkezett. — Gróf Bethlen Aladár élesdi nagybirtokos tegnap Élesdre érkezett, hol állandóan fog tartózkodni.

* **Püspökünk a Rivierán.** Dr. Szemrecsányi Pál püspök egészségi állapotáról igen kedvező hírek érkeznek. A délvidéki tartózkodás a lehető legjobb hatással van főpásztorunk egészségi állapotára. A távolban is fáradhatlanul intézi egyházmegyéje ügyeit s rugékonysága, frissesége mindenkit meglep. Adja Isten, hogy az enyhébb időjárás beálltával mielőbb egészsége teljes birtokában érkezék vissza székhelyére, hivei körébe.

* **Az irgalmasrend ünnepe.** Házi ünnepünk van ma az irgalmasrend tagjainak. Alapítójuknak: Istenes Jánosnak névünnepe ünnepeljük s ez alkalommal délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise és predikáció lesz az irgalmasrend nagyváradai társházában.

* **Tanulmányutazás és zarándoklat Rómába.** X. Pius pápa Öszentsége ötvenéves áldozópapságának jubileuma alkalmából Vaszary Kolos bíboros hercegprímás védnöksége alatt a husvéti iskolai szünet alatt ifjusági zarándoklat indul Rómába. Az utirány Budapest—Fiume—Ancona—Róma—Ancona—Fiume—Budapest. Az indulás ideje a budapesti keleti pályaudvartól 1908. április 14-én este 6 óra 50 perc, a visszaérkezés ideje ugyanoda ápr. 22-én reggel 8 óra 50 perckor. A részvételi árak: 1. Tanulók számára 120 korona; 2. tanárok számára 132 korona; 3. a tanulók hozzátartozói számára 174 korona. A részvételi árakban benyújtatik az utazás Budapesttől Rómáig és vissza a gyorsvonaton II. osztályon, a tengeri hajón I. osztályon, az ellátás az oclautazásnál Fiumétől s a visszautazásnál ismét Fiuméig, ötnapi szállás és ellátás Rómában. A résztvevők gondos vezetés mellett látogatják Róma nevezetességeit. Jelentkezni legkésőbb március 20-ig lehet a név, állás, lakás pontos közlésével és az illető összeg beküldésével a katolikus egyesületi ház igazgatóságánál Budapest, II. ker., Irma tér 1.

* **A denver-i martir pap.** Néhány nappal ezelőtt mi is megirtuk, hogy február 27-én az amerikai Denverben, mialatt a főoltárnál misézett, Heinrichs franciskánus atyát egy szicíliai származású anarchista meggyilkolta. Mint a »Daily Telegraph« jelzi, a pap utolsó szavai ezek voltak: Domine non sum dignus!... Egykori hivei és ismerősei most állítólag mozgalmat indítottak boldoggá, illetőleg szentté avatására érdekében, mert állításuk szerint tényleg hivei javán önfeláldozóan munkálkodó szent életet élt. Aszkéta voltát még az a körülmény is támogatja, hogy midőn holt tetemét levették, derekát, mellét és karjait átfogó belül éles vasszögekkel ellátott acélgyűrűket találtak rajta, melyektől testének egész felső

része sebes volt. Az önsanyargatásnak ez a ritka példája a községben és a környéken nagy hatást keltett s a népek vallásútonbség nélkül valószínűsége bucsujárást rendeznek a halottas házhoz.

* **Stációjárás.** A Megváltó kiszívadásának emlékeztetére ma, vasárnap, március hó 8-án kezdődnek a templomokban a szent keresztuti ájtatosságok. A I. sz. székesegyházban a nagy bőjt alatt minden vasárnap délután 3 órakor tartatnak meg az ájtatosságok. A székesegyházon kívül még a helybeli kapucinusrend templomában lesznek vasárnaponként délután 4 órakor szentkeresztuti ájtatosságok.

* **Ünnepelt körjegyző.** Medvéssy József az általános tiszteletnek és becsülésnek örvendő közepesi körjegyző most tölti be jegyzői éveinek negyvenedikét s ebből az alkalomból a község méltóképpen akarja megünnepelni a derék férfit. Az ünnepély nagyságát emelni fogja az is, hogy a jegyző házasságának is 40 éves jubileumát üli. Az ünnepélyre nemcsak a község, de az egész járás készül.

* **Esküvő és eljegyzés.** Itj. Szabó János ponori körjegyző csütörtökön esküdtött örök hűséget Nagyváradon néhai Südy György volt uradalmi erdősz és neje özv. Südy Györgyné szül. Korotnay Róza kedves leányának Rózsikának; a polgári esketésnél tanukul szerepeltek Bérczy Imre főszolgabíró és Bereczky László káptalani főtiszt. — Ugyanekkor Engly Endre ártándi községi jegyző eljegyezte özv. Südy Györgyné másik kedves és szeretetre méltó leányát Mariskát Nagyváradon.

* **A Nagyváradai Katolikus Kör közgyűlése.** A Nagyváradai Katolikus Kör ma, március hó 8-án vasárnap d. e. 11 órakor tartja évi rendes s exultal tisztújító közgyűlését a Kör helyiségében, amelyre a tagokat ezuton hívjuk meg.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az 1907. évi titkári jelentés.
2. Az 1907. évről szóló könyvtárnoki jelentés.
3. Az 1908. évi számadások megvizsgálóinak kiküldése.
4. Az 1907. évi számadás jóváhagyása s a fölmentvény tárgyában határozathozatal.
5. Az 1908. évi költségelőirányzat megállapítása.
6. Az elnökök, alelnökök, titkár s 36 választmányi tagnak megválasztása.

Nagyvárad, 1908. márc. 6.

Az igazgató választmány megbízásából:

Dr. Imrik Gusztáv,
titkár.

* **A munkás nyugdíjintézet.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjintézetéről Grócz Béla prépost-kanonok irtól közzölt nagy érdekű ismertető cikkünk széles körben nagy érdeklődést keltett. Többen kérdőzködtek nálunk az intézet után. Az intézet nagyváradai fiókja Körözs-utca 1 sz. a. van, ahol részletes felvilágosítás nyerhető.

* **A postaigazgató Kossuthnál.** Siket Traján posta- és távirati igazgató, aki tegnap mint a nagyváradai állami tisztviselők küldöttségének tagja Budapesten időzött, a küldöttség eljárása után magánkihallgatáson volt Kossuth Ferenc keresk. miniszternél, akinek megköszönte igazgatóvá történt kinevezését. Kossuth a postaigazgatót nagyon szívesen fogadta.

* **Grámm Károly nyugdíjügye.** Nagyvárad város nyugdíjbizottsága tegnap délután tartott ülésében foglalkozott dr. Grámm Károly városi árvaszéki helyettes elnök kérvényével, amelyben nyugdíjazását kérte. A városi főorvos bizonyítványa szerint dr. Grámm Károly bár jelenleg fáradt és ideges, továbbá üdült hörgő-

hurutban szenved és szolgálat képtelen most, azonban a pihenés ismét visszaadja munkaképességét s így állandó nyugdíjazását a főorvos nem véleményezi, hanem javasolja, hogy 3 havi időre szabadságot adják. A nyugdíjbi-zottság ehhez képest nem javasolja a nyugdíjazást.

* **Egy nagyon szegény község.** Van-nak szegény községek, de hogy olyan szegény volna csak egyetlen egy is, mint Miklóslázur, arra aligha találnának példát. Ez a község most teljesen pénz nélkül van. A nép a rossz idők miatt nem dolgozhatik s így nem is tud fizetni. Ilyen állapotban találta a községet az alispán felszólítása, mely a megyei hivatalos lap előfi-zetési árának beküldését rendelte el. A község most erre vonatkozólag kérvényt intézett az alispánhoz, hogy engedje meg miszerint az előfi-zetési díjat augusztusban küldhesse be, mert a község pénztára teljesen üres, s a nép nem tud fizetni. Szomorú állapot ez nagyon.

* **Március 15. Élesden.** Eled polgárai is méltóképen akarják megünnepelni a magyar szabadság hajnalbasadásának évfordulóját. A március 15-iki ünnepély keretében a kerület országgyűlési képviselőjének Farkasházi Zsigmondnak arcképét is le fogják leplezni.

* **Közegészségügyi bizottság ülése a megyén.** A megyei közegészségügyi bizott-ság 11-én fogja megtartani ülését a megyeháza kistermében. Az ülés tárgyai lesznek:

1. A bizottság megalakulása.
2. A Nagyszalonta községben felállítani kért III-ik személyes jogositványu gyógyszer-tár.
3. A Pocsaj községben felállítani kért sze-mélyes jogositványu gyógyszer-tár.

* **Ülések a vármegyén.** A megye tavaszi közgyűlésére csütörtökön kezd meg a harmadik szakosztály a tárgyakat előkészíteni. A negyedik szakosztály 13-án fog ülést tartani, 14-én az első szakosztály ülésezik. Ekkor fog előkerülni Udvarhelyvármegye átirata, amelyben javasolják, hogy a kormánynak bizalmat szavazzon Biharmegye. Ez a tárgy más körülmények közt vitákat provokált volna, azonban most egyszerűen tudomásul fogják venni, mert a megye már hasonló ügyben korábban hozott határozatot és a vármegyén azóta nem változ-tak az állapotok.

* **Az Edison-színház vasárnapja.** Az Edison színházban a fő-utcai korzó kedves, élén-ken látogatott szórakozó helyén ma, vasárnap délután három órától lesz előadás. Hat óráig fél helyárrakkal, azontul a rendes áru belépő-jegyek érvényesek. Mindegyik előadáson, dél-után is a teljesen új műsort adják, mely csupa szenzációs számokból áll. A műsorból esemény-szerűen emelkedik ki Róma és Nápoly elragadó képe mozgó fotografiák eleven sorozatában, továbbá a »Rendőr-kutyák bűnkiderítő szolgálat-ban« s azonkívül számos tréfás és nagyhatású drámai felvétel ezek közt »Az eskü« című szen-zációs dráma. Az esti előadáson az általános érdeklődést keltő októberi felvonulást is be-mutatják. Örvendetesen jelezzük, hogy az Edi-son-színház a legközelebbi napokban teljesen újjáalakítja nézőterét, amelyen Thonet székeket helyez el. A vasárnapi és hétfői előadások rend-kívül érdekes műsort ajánljuk a közönség fi-gyelmébe.

* **Betörés egy hitelszövetkezetbe.** Margittai tudósítónk a kóbor cigányoknak egy újabb garázdálkodásáról tesz jelentést. A vedres-ábrányi hitelszövetkezeti irodába tegnap éjjel két ismeretlen egyén behatolt. A két ember az ablakot törte be előbb és ezen keresztül bejutott az irodába. Az iroda szomszédságában nem tar-

tózkodik senki s így a zajt nem vehették észre. A két betörő első sorban az asztalfiókokat ku-tatta át, azonban nem találtak semmit, amit el-vihettek volna. A szövetkezet pénze egy vas-szekrényben áll, ezt kísérelték meg feltörni, azonban eredménytelenül. Ez után a szekrényt elmozdították helyéből. Az ajtót feltörték és azon keresztül akarták kivinni. A szekrény sulya azonban meghaladta az ő erejüket s annak ki-mozdításánál egyebet nem tudtak elérni. Való-szerűleg virradni is kezdett, mire kénytelenek voltak távozni. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek, mely reggel azonnal megkezdte a nyomozást. Ennek során megállapították, hogy a betörést csupán ketten követték el, azonban arra egy egész banda volt szervezve, melynek tagjai társaikat a község határában lévő erdőben várták. A csendőrség a tetteseket még nem tudta elfogni, azonban erős a gyanuja, hogy kóbor cigányokkal áll szemben, kiknek kézre kerítése nehezen bár, de eredménytel-eg fog járn.

x **MOLNAR H. Bémer-féle cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea sütemény kapható. Telefon 395.**

x **Női fodrász-terem** nyílik meg a kö-zeli napokban, ahol a m. t. hölgyközönség a legkényelmesebb igényeknek megfelelőleg a leg-újabb divatfrizurák szerint fésültetik, ugyanott hajmosás, villamos szárító-készülékkel. Paróák nagy választékban raktáron, egyéb hajmunkák szolid kivitelben s méltányos árak mellett, — szavato'ás mellett gyorsan készíttetnek. — Külön bejárt! — Szíves pártfogást kérve *Ramminger István* színházi fodrász, Bazár-épület.

x **Rytkó Viktor**, a házi gyógymód fel-találója m. kir. szabadalom tulajdonos f. hó 8-án, vasárnap d. u. 3 órakor a Tüzoltó'akta-nyában felolvasást tart a rheuma, csusz, kösz-vény és hülléstől származható bajokról és azok gyógyításáról. A megjelenő m. kir. szabadal-mazott házi gyógymód című könyvére előfi-ze-tést gyűjt. A nagyérdemű közönség szíves párt-fogását kéri a szabadalom tulajdonosa. Minden pénteken a szegény betegeknek lábgözfürdő és egész napon át felvilágosítás adatik.

x **Nagyszabású képkeretezési vál-lalat.** *Szichla Tivadar üvegkereskedésében Kossuth-utca 2.* (volt Bum-féle üzlet) kívánatra képkeretezések azonnal is elkészíttetnek. A leg-egyszerűbbtől a legdiszesebbig. Olcsó árban.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: d. u. Orfeusz a pokolban, este Császár katonái.

Hétfő: A császár katonái.

Fehér Varázskeringő.

Nem rossz ötlet, a Varázskeringőből ki-hagyni a teljesen oda nem való trágárságokat s csak az igazán értékest tartani meg belőle, hogy mindenki megnézhesse. Csakhogy a ki-hagyott helyekre lehetett volna valami ügyes, öt-letes pótlást írni, mert így bizony sok helyen előadás értelmetlenebb volt, mint fehér. Az első felvonás végét egészen át lehetett volna írni, —nem csak éppen megkékcseruzánni.

Annyit azonban konstatálni lehet, hogy a fehér est így is félig-meddig jól megvalósítva is bevált s telt házat vonzott. A szereplők sok tapsot kaptak: hálás közönség volt, felerészben bájos fiatal lányok.

T. Pogány Janka helyett Temesvárról *Mi-hályfi* Juliska lépett fel, igen közepes sikerrel. Óhajtható, hogy a legközelebbi Varázskeringő-előadásra Pogány Janka felgyógyuljon. —7,

EGYESÜLETEK.

A legényegylet munkás-gimnáziuma.

Munkás zubbony, úgy civil és egyenruha, valamint taláris alatt egyaránt hevesen ver min-den magyar ember szíve, Magyarország szívé-ért, Budapestért. Mindnyájunk érdeklődésére szá-míthat a legényegylet ma délután 5 órakor tar-tandó előadása, mely vetített képekkel fogja illusztrálni Budapestről szóló ismertetését. Bu-dapest látképe, Budapest régen és most, főbb utcái és terei, nevezetesebb középületei, érde-kes típusai: a hordár, rikkancs és automobil, portás, a Duna és hidjai, nagyjaink művészi szobrai képezik tárgyát az élvezetes előadásnak. Belépéskor magukévé is tehetik az előadás szö-vegét az egylet látogatói egy kis füzetben 20 fillér árért. Az egylet szívesen látja máskor is hívott vendégeit, kiknek az előadás közben tar-tandó szünet alatt az egyesület dalárdája is fog élvezetet nyújtani jóízű magyar dalokkal. A legújabb felhuzható vetítő ernyő szerkezetre pedig a látogatók jószívéhez fordul önkéntes adományokért, melyeket előadás után a kime-netnél levő ládikában helyezhetnek el a jó-kedvű adakozók, kiknek névtelen jótékony-ságának eredményéről nyilvánosan fog elszá-molni az egyesület legnagyobb hálája megör-zése mellett. Isten áldja meg a tisztas ipart!

A koldusápoló intézet közgyűlése.

A nagyvárad Szent Lászlórol nevezett figyer-mekmenedék hely és koldusápoló egyesület ma, vasárnap, márc. 8-án délután 5 órakor tartja rendes közgyűlését az intézet helyisé-gében.

ÁVIRATOK.

Az új véderőtörvény tervezete.

Budapest, márc. 7. A hadvezetőség hír szerint a legközelebb elkészül a 2 éves katonai szolgálatra alapított új véderőtörvény javaslattal. A 2 éves katonai szolgálat behozatala előtt azonban a had-vezetőség több átmeneti intézkedést ter-vez, ezek elseje a magasabb ujoncjutalék beállítására lesz. A terv szerint a közös hadsereg részére 22000, az osztrák land-wehr részére 4500 és a m. kir. honvéd-ség részére 3000 ujonccal fognak többet kérni, ami 70 millió évi rendes kiadás-többletet jelentene.

A horvát helyzet.

Budapest, márc. 7. Rauch Pál báró horvát bán ma folytatta a megbeszéléseket a képviselőházban a jövő horvát kormányzatra vonatkozólag és megállapodásra is jutott. E szerint a tartomány-gyűlést hosszabb időre megint elnapolják és azalatt a bán a törvények szigorú végrehajtásával és a sajtó izgatásainak erélyes megfékezésével igyekszik majd a felizgult kedélyeket és felzaklatott álla-polokat normális keretek közé vezetni.

Földrengés.

Kecskemét, márc. 7. Ma reggel 5 óra 20 perckor itt északnyugati irányban mintegy 10 másodpercig tartó morajjal kísért erős föld-rengést észleltek, mely után gyöngye lökést éreztek.

A csernovai véres zendülés.

Róssahegy, márc. 7. A csernovai véres zendülés miatt folyó bünpörben az itteni tör-

vényszek ma befejezte a tanukihallgatásokat. A vád- és védbeszédre hétfőn kerül a sor és már kedden alkalmassint ki fogja hirdetni a törvényték ítéletét is a nevezetes bűnpörben.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 7.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza ápr. 1908	—	8.51
Rozs ápr.	—	12.57
Zab ápr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Értéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 7.

Osztrák hitelrészvény	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	734.75
Leszámitoló bank	—	403.—
Rimamurányi	—	509.25
Osztrák m. államvasúti részv.	—	644.50
Közuti vasut	—	528.50
Városi villamos vasut	—	282.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908 márc. 7.	
Magyar arany járadék 4 száz.	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	92.—
Magyar koronajáradék	81.25
Magyar földterherment. kötvény 4. sz.	92.—
Horvát-szlavon földterherment. kötvény	95.—
Magyar nyermény sorsjegy kölesön	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	140.—
Osztrák járadék papírban	91.57
Osztrák járadék ezüstben	96.50
Osztrák járadék aranyban	113.75
Osztrák korona járadék	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	1780.—
Magyar hitelbank-részvény	633.50
Osztrák hitelbank-részvény	726.50
Osztrák magyar államvasúti részvény	693.50
20 frankos (Napoleonkor)	19.20

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Ita:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(15)

VIII.

A villámcsapás d'váját multa, seuki sem hisz már benne. Mindazonáltal Sempály maga sem tagadta soha, hogy eső tekintetre belülszeretett Zinkába.

S midőn a tábornok pár nappal később Zinka elhamarkodott látogatása után egy ebédre való meghívást fogadott el Sterzl báróné-nál a Hotel de l'Europeban, a salonba érve, Zinka mellett fényképeket átnézve, ott találta gróf Sempályt. Ő és a tábornok voltak az egyetlen vendégek. S mégis, vagy talán éppen azért, az ebéd oly élénk és kellemes vált, amilyen az általában lehetett egy oly asztalnál, melynél az a szenvedő, kiállhatatlan tabák elnökölt, kit Sterzl báróné-nak neveznek.

Ezen érdemes hölgy kifancmodott és korlátozott észjárásával a hűség és neveltségesség valószínűsége volt. Isten tudja, miképp és miért, de azt képzelte, hogy a tábornok hajda-

nában szerencsétlenül szerelmes volt belé és ennél fogva vaóságos idegbántó gyöngédséggel bánt vele. Ezenkívül mióta a tábornok utoljára látta — mielőtt tudniillik felgazdagodott bizonyos telkek eladása által — óriási előmeneteleket tett a szenvedő nagyságban, mi természetesen szörnyen hozzájárult ahhoz, hogy a vele való érintkezést gyönyörteljesse tegye. Arisztokratikusan vontatott hangon, az orrán át beszélve, folytonosan panaszkodott a hálókupék kényelmetlenségére, a vasúti kocsik rossz párnázására, a római piszok, a római kocsik, a római vendéglők fölött; főrangú ismeretségeinek neveit folyton beleszóve társaságába és azt kérdezte. miután másnap ünnep volt, milyen templomba lehet itt tulajdonképpen eljárni.

Az ingerlékeny öreg tábornok erre bosszusan azt felelte, hogy: Isten mindenütt van, — míg Sempály udvarias komolysággal közbeszólt, hogy: »Szent Péter templomában holnap bibornok mond misét. A zene is nagyon szép, azt tanácsolnám, hogy menjenek Szent Péter templomába.

— Ugy? Tehát ünnepnap valóban elmehet oda az ember? — felelé a báróné. — A társaság ezekben a nagy templomokban rendesen olyan vegyes.

Az öreg tábornok szégyellte magát ezen izléstelen ségek miatt, a báróné gyermekei végett, kik arra voltak kárhoztatva, hogy azokat szó nélkül tűrjék. — Megbocsátott nekem Zinka? — kiáltá vidáman, hogy másra terelje a tárgyalgást.

— Mintha ráértem volna a maga pedáns arcára gondolni, — felelé Zinka, könnyedén elpirulva. Nyilván rosszul esett neki a kis ügyetlenkedésére való emlékeztetés. — Kisebb gondom is nagyobb ennél.

— Ugyan mi gondod lehet, szívem? — kérde Sterzl, ki mindent komolyan vett, résztvevőleg.

— Elvesztettem valamit, — felelé a fiatal leány, olyan buskomorsággal, mely mögött nyilván tréfa rejőzött.

— Csak nem egy négylevelű lóherét, vagy egy szentelt érmet? — kérde a tábornok.

— Oh nem, valami sokkal fontosabbat.

— Romélem, nem pénztárcádat? — szólt közbe a báróné ingerülten. Ekkor azonban Zinka hangos kacajra fakadt. — Dehogy mama, még ennél is nagyszerűbb dolgot... nem találja ki senki? ... én Rómát vesztettem el!

Erre Sterzl, ki elragadó nővérenek bohóságaiába sohasem tudta beletalálni magát, fejcsóválva felelé:

— Ez meghaladja értelmemet. Sempály azonban résztvevőleg mondá: — Látom, nagysád, ön is keresztülment a nagy csalódáson!

(Folyt. köv.)

Szigligeti-Színház.

Ma, vasárnap két előadás.

Délután 3 órakor, félhelyárak mellett színre kerül:

Orfeusz a pokolban

Operette 3 felvonásban.

Este fél 8 órakor, rendes helyárakkal, kis bérletben színre kerül:

A császár katonái.

Uj dráma 3 felvonásban.

Holnap, hétfőn színre kerül

A császár katonái.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknel, bedőz-
..... söléséppen használva.

Figyelmeztetés. a Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van osomagolva. Ára üvegekben K-80, K.1.40 és K.2.— és ügyszólván minden gyógyszerárán kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”
Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.
Mindennapi szétküldés.

Uj fényképészeti és festészeti műterem Nagyváradon.

LEMBERT EDE

fényképészeti és
festészeti műterme

mely a modern kor kiváló-
nalmainak megfelelően telje-
sen ujonnan épült Rákóczi-ut
8. szám a. (Fő u. Györffi-ház)

meguyítt.

Műtermében készít:

Platin képeket

Aquarelleket

Olajfestményeket

és régi képek után uj másolatokat.

Elsőrangú kivitel!

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű zenekedvelő közönséget, hogy a Szent János-utcai 1. sz. alatt levő raktáramban nagy választékban vannak

ZONGORÁK

és

PIANINOK

eladásra, hangversenyre, estélyekre, ugy-
szintén

havi bérletre igen olcsó árban

számítva. — A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Özv. Mustó Jánosné.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő utca 8. sz. Széchenyi szállodá-
val szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő
uri szoba és
szalon berendezések, mindennemű modern styl
szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendki-
vül nagy választékban. 210

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Tátray Sándor

vasöntő, épület és műakatos műhelye

Elvállal épületvasalást, vízvezeték berendezést villanyvilágítást, closett- és fürdőszoba-főszelést, épület és sűrűcs készítést

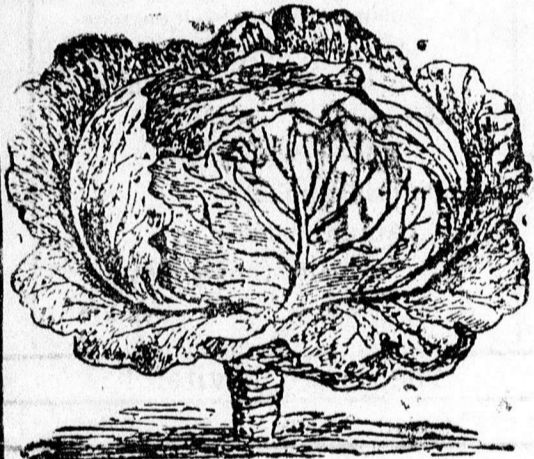
valamint vasöntést, eszterga munkát, gyárlást, gőzkazán és mindennemű gépek javítását, gépalkatrészek, fémperselyek, csapágyak, transmissiók öntését és megmunkálását gyorsan és jutányos áron.

Nagyváradon.

Teleky-utca 35. sz. a.

Alapított 1850.

Alapított 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani a legkitünőbb

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetett takarmányrépa-fajokat.

Oberndorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszú vörös, ecken-dorfi olajbogyó sárga palackalaku hosszú.

Államilag vizsgált arankamentes, magyar lucerna, stíriai vörös löhere.

Pázsit diszfü vegyülek.

Angol perje, muhar, bükköny, paprika-köles, kendermag, kék mák, dug hagymák, cukor-cirok.

Gazdálkodó és kereskedő urak figyelmét felhívom, jutányos áramra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók. A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva maradok

kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru“-hoz.

NAGYVÁRAD, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítsek csomagolási költség nélkül.

Legjobb
szépitőszert!
Hölgyek
részére
nélkülözhe-
tetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesíté-
sére és fentartására
legkitünőbb és legbizto-
sabb vegytiszta, sem
higanyt, sem ólmot
nem tartalmazó tel-
jesen ártalmatlan
zsirmentes
készítmény

Ezen
világ-
hírű arc-
kenőcs el-
távolít szep-
lőt, májfoltot,
pattanást, mi-
teszert és más
minden bőrbajt,
ránccokat, himlő-
helyeket is, az ar-
cot simává és üdévé
teszi. Ára: kis tégely 1
kor., nagy 2 kor., Margit
hőlgypor (3-féle színben) 1.20
K. Margit szappan 70 f., Margit
fogpép 1 K. Margit arcvíz 1 K.
Postán utánvétellel vagy a pénz
előzetes beküldése után küldi a
készítő: FÖLDES KELEM Gyógy-
szerész, Arad. Kapható Nagyvára-
don: Bleier J., Gross S., Heringh S.,
Leszner A., Molnár L., Nyiri Gy., Roz-
vány Gy., Vadász drog., Berger illatsz.

Földes
Féle
MARGIT-
CRÈME

Csodás,
gyors és
biztos hatása.

Törv. védve.

Óvakodjunk
utáztatoktól!

Közgazdasági Bank r.t.

Nagyváradon, Teleky-u. 10.

Telefon 742.

Telefon 742

Hitelt nyújt váltóra, folyószámlára,
értékpapírra, betáblázás mellett ingat-
lanokra.

Elfogad betéteket

5%

kamatozás mellett a betét napjától
számítva. (Betét kamat-adót a r.t. viseli.)
Takarékosság előmozdítása cél-
jából forgalomba hozta Selfmen-féle
takarékperselyeit, melyek már is
nagy népszerűségnek örvendenek. Ily per-
selyek 6 korona betét lefizetése ellenében
a pénztárnál kaphatók.

Az igazgatóság.

Gépjavitó műhely

NAGYVÁRAD

Hattyu- és Vitéz-utcák sarkán.

Teljesen korszerűen, legújabb gépekkel
felszerelve és villanyerőre berendezve.
Készítik, javítják és szerelik mindennemű
gazdasági gépet, modern beren-
dezéseket, gőzgépeket. Elvállalom
nyomdaipari gépek javítását is felelősség
mellett.

A nagyérdemű közönség tömeges párt-
fogását kéri:

Schmidt Frigyes.

»Unicum Drill«

vetőgépek

és BÄCHER-féle

acél-ekék

nagyon olcsó áron és előnyös feltételek
mellett kaphatók ANDRÉNYI KÁ-
RÓLY és FIAI cégnél Nagyváradon.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhá- hoz (Kabát, nad- rág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegetendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért,
szintúgy felöltőszövetet, turisztalónt, selyem-
kamgarnt stb. stb. gyári áron küld a mint meg-
bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-
gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

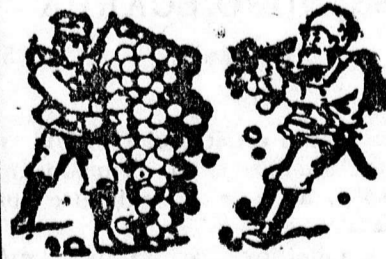
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetüzkségét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Legjobbak
a
Moskovits
cipők.
Kossuth-utca 5.

Szőlő-oltványokat

szállít,
fajtisza-
ságáért
jótálva
legdusabb
választék-
ban a már
évek óta
elsőnek

és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos: Caspari Frigyes,

Medgyes 28. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett
elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelé-
sének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-
mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep
feltétlen megbízhatóságáról.

Hirdetések a legjutányosabb árban
vételnek fel e lap kiadóhivatalában.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vártér 1.

Hosszas kísérletek után forgalomba hoztuk a

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa **darabja 5 kor.** 60 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,
tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindennemű **izzólámpa különlegességek,** fényképező- és z-lámpák, ugyancsak **5** százalékkal **kartell áron alól** kaphatók.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épített nagy

← **csillár-raktárunkat** ←
megtakintásra ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk
villamos motorokat

1. lévőtől 12. lévőig minden nagyságban.

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelé-ét, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetsek ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

GÖZFÜRDŐ. GYÓGY- -- FÜRDŐ-OTTHON. --

Nem kell a **rheuma, csuzos, köszvényes bajok** gyógyítása miatt a drága fürdőket felkeresni. Otthon biztosabban, pontosabban fürösztheti gőzben, vagy gyógynövény forrázat gőzében mindenki fájdalmas tagjait a **RYTKÓ-féle szabadalmazott gőzfejlesztő készülékkel.**

Ezen készülék a beteg testrészekre alkalmazza közvetlenül a gyógyító gőzt és az ott esetleg évek óta fennálló csuzt, rheumát, köszvényt megszünteti teljesen. A gőzök hőfoka látható a hőmérőn és így mindig ellenőrizhető. A fejlődött gőz csak helyileg hat, nem okoz fejszédülést, rosullétet, vagy nehéz légzést stb. Bővebb felvilágosítással, 1 kor. helyleg beküldése ellenében szívesen szolgál a feltaláló.

Egy fürdőhöz szükségeltető teljes gőz 370. **4 fillérbe** kerül. 1-150 Egészségi cipők, valamint izzadság szívó talpbetétek is itt kaphatók. Megtekinhető a feltalálónál:

Rytkó Viktor

Jelenleg **NAGYVÁRAD, Nagyteleky-utca.**

SEBŐTMRÉ

könyv-, zenemű-, papir-
írószerkereskedő ajánlja
dusan felszerelt raktárát a
magyar német francia és angol iro-
dalom összes termékeiből, nemkülönben dus választéku raktárát

papir s írószerekben

legjutányosabb árak mellett.

Pontos kiszolgálás.

Leszállítottuk

az árakat
minden egyes divatcikkekben a
leltár előtt!

Ruhaszövetekben, selymekben, vászon
és asztalneműekben, szőnyeg és függő-
nyőkben nagy választék meglepő olcsó
árak mellett.

Wallerstein
Fülöp Fiai

Bémer-tér, Pannonia mellett

Olcso bevasarlasi forras!!

ÜVEG- és PORCELLÁN árukban
SZICHTA TIVADAR üvegkereskedésében

KOSSUTH-UTCA 2. szám (volt Blum-féle üzlet.)

Nagy raktár asztali, teás, kávé és mindennemű üveggészletekben, függő- és asztali lámpákban. Különböző disztárgyak és alpacca evőeszközökben. Elvállaltatnak képek keretezésre és minden más üveges munkák olcsó árban. — Csőtömegtől átvett áruk minden elfogadható árban. Nagy raktár táblaüvegben.

Fröhlich János
hentes- és mészáros üzlete
Rákóczi-ut (Rimanóczy palota.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy igen tisztelt vevőim kényelmére számos oldalról megnyilatkozott óhaj következtében üzletembe a

marhahúst

is bevezettem, s azt folyó év február 1-től kezdve szintén árusítom. — A n. é. közönség további szives támogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Fröhlich János.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI
SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsav forrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

egész és féliteres üvegekben.

Szlv. vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál.

248 1—200

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönyeim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

Teljes menyasszonyi kelengyék!

Legpontosabb kiszolgálás.

Szives tudomásul!

Kizárólag elsőrendű minőségű áruk.

Flegman Ármin cég tisztelettel értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy **női ruhakelme, bluz- és ruhaselyem, kész bluz, női felöltő, napernyő és női fehérnemű**

Szabott árak kiírva,

Tavaszi ujdonságai megérkeztek.

Folytonos ujdonságok.

Teljes menyasszonyi kelengyék!

Élő virágokból:

menyasszonyi és mindenféle alkalmi csokrok, ünnepi koszorúk, gyászkoszorúk, felirattal vagy anélkül, ficuslevél és pálmalombokból,

ugyszintén gyászjelképek, szívkeresztek, horgony keresztek stb egészen frissen levágott virágokból kaphatók.

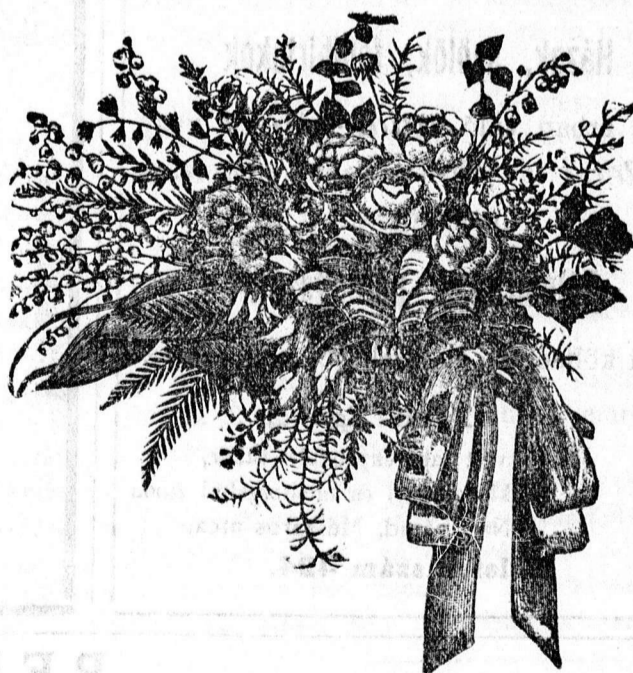
Csokrok menyasszonyi, koszoruleányi, bál vagy bármily alkalomra, szép berlini papírtartóval 1—3 forintig.

Csokrok atlasztartóval 3 frt 50 krtól 6 forintig, selyemtartókban **rózsa** és **kaméliák** 8 frttől 12 forintig, ami ezelőtt 15—20 forintba került.

Csokrok a legfinomabb mintájúak, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 forintig, ami ezelőtt 40—50 forintba került.

Gyászkoszorúk igen szép, tartós zöld és szép virágokkal díszítve 1—3 forintig.

Babérkoszorúk ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból díszítve 2 forinttól 10 forintig.

Kiváló tisztelettel

Farkas József,

a váradvelencei műkertész és rózsatelep tulajdonosa

Nagyváradon.

Kívánatra részletes faj- és árjegyzéket mindennemű kertészeti cikkek-ből ingyen és bérmentve küldök, vidéki rendeléseknél kérem a pontos címet, valamint a rendelmény postán vagy vasuton szállíttassék. Rendelésnél előleg nem szükséges, a küldemények utánvétellel küldetnek.

BIZTOS ALAP

ANDRÉNYI
MÁRMÓ UTCA
SEC
ARAD

ÜDÍTŐ FRISS SZAKEMBEREK
ZAMAT ELISMERÉSE.

HAGYOMÁNYOS REMEK KIVÁLÓ
FRANCZIA ILLAT. APRÓ GYÖNGY.
MÓDSZER.

NAGY CORDON SZAKSZERŰ LEKIISMERETES SAJÁT MINTA-
MEGLAGATT KEZELÉS. GONDOZÁS. SZERŰ
BONOL. SZŐLŐBIRTOK

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban.

Pénz.

Olesó

tőketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyiszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való *adás-vételét* vagy *bérlését* a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financirozza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

27

Telefon szám 424.

Hirdetések

felvételnek

a

Tiszántul

kiadóhivatkozásban.

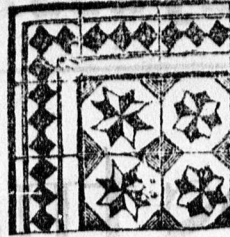
IFJABB WALLA JÓZSEF

MOZAIK-CEMENTÁRU- ÉS MŰKŐ-GYÁRA.
ÉPÍTÉSI ANYAGOK RAKTÁRA.

TELEFON 76-36. BUDAPEST. TELEFON 76-36.

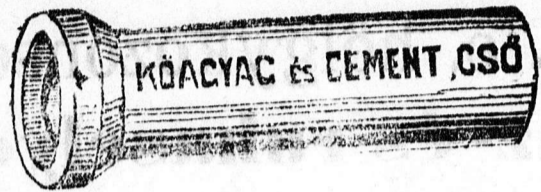
I R O D A:

VII., ROTTENBILLER-UTCA 15. SZÁM.

Márvány mozaik lapok
Mintázott cementlapok
Karmantus betonesövek
Különbéle műkö-munkák
Grauit terazzo
Beton-munkák
Csatornázások
Falburkolások

Mettlachi lapok
Keromit és klinkerlapok
Fayence-lapok
Kelheimi lapok
Terrakotta áruk
Kőagyagesövek
Chamoto téglá és agyag
Portland és románcement.

T. c.

Szives figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek minden néven nevezendő régi kályhák **átalakítási munkálatát**, valamint az ismert szab. fatüzelésre alakítandó kályhákat, legcélszerűbben a tavasz mentén eszközölni. Megjegyzésül felhozzuk, hogy a leegészségesebb és legtisztább otthon csak az ismert szab. „REFORM” fatüzeléses kályhák szolgáltatják.

Kiváló tisztelettel

130 1-10

HARDMUTH L. és C.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 6. sz.

Csak egy papirt szívunk, ez pedig

ABADIE

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb. stb.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

V., VÁCI-KÖRUT 32.

Nyomatott a Szent László-nyomdában, Nagyváradon.

